



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE  
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,  
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Sacramentis In Genere

**Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>**

**Ingolstadii, [1599]**

**VD16 B 1607**

XXV. Septem esse Sacramenta, probatur ex posterioribus Conciliis, &  
Doctoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53925)



cata lethalia per eam lotionem, sed qualdam reliquias peccati originalis: tum etiam, quia dicit se non reprehendere Ecclesiam Romanam, ubi hæc cæremonia non erat in usu; quod certe non diceret, si putaret esse verum Sacramentum. Porro Cyprianus, & Bernardus, si attentè legantur, non dicunt ipsam lotionem pedum materiale, esse Sacramentum, quo homines sanctificantur: sed solum dicunt illam vnicam lotionem pedum Apostolorum à Christo factam, fuisse Sacramentum; quia per eam significabatur aliquid sacrum, quod in nobis quotidie fieri debet, id est, expiatio peccatorum venialium, quæ fit in nobis quotidie à Christo per orationes, ieiunia, humilitatem, & exercitia pietatis erga proximos, quibus vacamus. Et sanè si putarent lotionem pedum esse Sacramentum, oporteret nos quotidie ex eorum sententia lavare invicem pedes: id enim ipsi dicunt, hoc Sacramentum esse quotidianarum culparum expiationem.

## CAPUT XXV.

*Septem esse Sacramenta, probatur ex posterioribus Conciliis, & Doctoribus.*

**S**ECUNDA probatio sumitur ex testimoniis, quæ præcisè ponunt numerum septenarium, quæ testimonia tria sunt. PRIMUM est omnium Theologorum, & proinde totius Ecclesiæ ab anno minimum C. D. Nam Magister Sentent. lib. 4. dist. 2. & omnes inde Theologi septem Sacramenta esse tradiderunt. Neque verò Magister aliquid novum scripsit, sed quod inuenit in Ecclesiæ; quod argumentum maximi ponderis esse debet. Nam si falsum esset, quod dicimus, errasset tota Ecclesiæ per annos C. D. perniciosissimè. NAM si Sacramenta essent pauciora, magna impietas fuisset, & superstitio, & magna deceptio animarum, habuisse tam diu pro Sacramentis ea, quæ Sacramenta non erant. si verò essent plura, fuisset magna impietas, tam diu contempsisse vera Dei Sacramenta, & magnum detrimentum animarum. SECUNDO, magis perniciosus est error circa Sacramenta, quam circa alia dogmata: nam reliqua ferè speculatiua sunt, & earum ignoratio multos simplices excusat



excusat. At Sacramentorum cognitio ad praxim pertinet, & ad praxim singulorum hominum. TERTIO, sincerus Sacramentorum usus ad notas Ecclesiæ pertinet ex sententia omnium hæreticorum huius temporis. Quare si his C. D. annis erratum est in Sacramentis tam graviter, consequenter dicere debent, Ecclesiam periisse de orbe terrarum: non enim inuenient facile, qui aliter senserint hoc tempore de Sacramentis. Nam ipsi etiam Hussitæ, & Waldenses, qui ferè soli erant hæretici, cum Lutherus apparuit, septem Sacramenta recipiebant. De Hussitis patet in Concil. Constantiensi, sess. 15. artic. 8. de Waldensibus, id testatur Lutherus in libro ad eos scripto.

SECUNDVM testimonium est Concilij Florentini in institutione Armenorum, vbi septem Sacramenta asseruntur, & explicantur. Vbi NOTANDA sunt duo mendacia Kemnitij. Is enim in 2. parte Examinis, pag. 35. dicit, septenarium numerum Sacramentorum apud Græcos tentatum, Armenis verò obrusum fuisse: & addit, Armenos à S. Bartholomæo Apostolo ad fidem conuersos, post mille, & eo amplius annos septenarium numerum Sacramentorum à Romano Pontifice tandem accepisse. Vbi mentitur IN PRIMIS cum dicit, hunc numerum tentatum à Concilio apud Græcos, quasi dicere velit, conatos fuisse Patres id persuadere Græcis, sed non potuisse. At in toto Concilio, nihil omninò de numero Sacramentorum cum Græcis actum esse, ex ipso Concilio, quod exstat Græcè, & Latine, perspicuum est. Immo instructio hæc Armenis data est toto approbante Concilio, paulò antè eius dissolutionem, vbi ibidem legimus in decreto Eugenij IV. vbi hæc ipsa institutio habetur. Ex quo intelligimus, Græcos idem omninò cum Latinis semper sensisse de numero Sacramentorum: alioqui Græci non tam facile sine vlla quæstione instructionem approbassent. Quod etiam confirmari potest testimonio Hieremie Patriarchæ Constantinopolitani, qui in ea censura quam edidit ad errores Lutheranorum, septem Sacramenta ab ipsis etiam Græcis numerari recipique testatur: Sic enim loquitur cap. 7. in ea item Catholica Ecclesia septem diuina Sacramenta esse Baptismum, Sacri vnguenti unctionem, sacram Communionem, Ordinem, Matrimonium, Extremam unctionem.

SECUN-



SECUNDO mentitur Kemnitijs, cū dicit, obtrusum esse Armenis hunc numerum Sacramentorū, cū eum ignorassent per annos mille, & amplius. Nam (vt in decreto Eugenij legimus) ante vnionem Armenorum cum Latinis, collationes factæ sunt inter eos de fide Trinitatis, & Incarnationis, & Sacramentorum, & inspecti libri vtriusque nationis, tum demum præscripta formula instructionis: Quare non obtrusa fuit, sed post maturam discussionem, ab eis accepta, & sanè non tam facile accepissent, nisi vidissent conformem esse antiquis libris, & ritibus Ecclesiæ suæ. Adde quod in eadem instructione traditur Armenis doctrina de tribus personis diuinis, & de duabus Christi naturis. Vt igitur Kemnitijs dicit, obtrusum illis numerum septem Sacramentorum, non dicit etiam obtrusum numerum personarum diuinarum, & naturarum Christi?

TERTIUM testimonium est Concilij Tridentini, sess. can. 1. vbi additur anathema negantibus septem esse vera propria Sacramenta; quod testimonium etiam si nullum haberemus aliud, deberet sufficere. Nam si tollamus auctoritatem præsentis Ecclesiæ, & præsentis Concilij, in dubium vocari poterunt omnium aliorum Conciliorum decreta, & tota fides Christiana. Semper enim hæc fuit consuetudo apud Christianos, vt exortas controuersias definirent Episcopi, qui tunc viuebant. Et præterea omnium Conciliorum, veterum, & omnium dogmatum firmitas pendet ab auctoritate præsentis Ecclesiæ. Non enim habemus testimonium infallibile, quod Concilia illa fuerint, & legitima fuerint, & hoc aut illa definirint, nisi quia Ecclesia, quæ nunc est, & errare non potest, ita sentit, & docet. Quod enim historici quidam menterint eorum, non potest parere fidem, nisi humanam, cui potest subesse falsum.

## CAPVT XXVI.

*Idem probatur ex congruentiis.*



ATHOLICI Doctores confirmare solent septennarium Sacramentorum numerum variis congruentiis. PRIMA est a similitudine vitæ spiritualis, & corporalis. Siquidem in vita corporali quædam sequi-